

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/37/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317010518
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2317010518.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovaného A. B. a spol., pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta a obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 08.11.2023, č.k. 9T/118/2017 - 622, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.9.2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a o spôsobe jeho výkonu u obžalovaného A. B..

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný A. B., C. B., nar. XX.X.XXXX v D., bytom E. F. XXXX/X, XXX XX G., Slovenská republika, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody odsudzuje:

Podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31.7.2019 s použitím §§ 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 5.8.2024, na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušuje výrok č. 1 o treste týkajúci sa skutku č. 1 v rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/60/2017 - 273 zo dňa 28.06.2017, právoplatný dňa 28.06.2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo týmto zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 08.11.2023, č.k. 9T/118/2017 – 622, rozhodol o obžalobe podanej na obvinených A. B. a A. H. a takto:

Obžalovaný 1) A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX v D., bytom E. F. XXXX/X, XXX XX G., Slovenská republika a obžalovaný 2) A. H., C. H., nar. XX.XX.XXXX v D., hlásený trvalý pobyt E. G. I. XXX, okr. Galanta, Slovenská republika, naposledy súdu známa adresa pobytu J. K. I. X, G., Slovenská republika, sa uznávajú za vinných, že

po spoločnej dohode dňa 31.07.2016 v čase približne o 01:00 hod. v obci Šintava preskočili vonkajšie oplotenie neobývaného rodinného domu č. XXX, dostali sa do dvora tohto domu, odkiaľ prešli do záhrady a cez už rozstrihnutý otvor v plote drôteného oplotenia sa dostali do záhrady rodinného domu č. XXX, odkiaľ sa presunuli do dvora s úmyslom odcudziť odtiaľ medené káble z hospodárskej budovy nachádzajúcej sa v zadnej časti dvora patriace E. B., kde ich vyrušila majiteľka nehnuteľnosti A. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom A. H. bol dňa 20.02.2015 odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods.

1 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 3T/178/2014 zo dňa 20.02.2015, právoplatný dňa 20.02.2015, a obžalovaný A. B. tak konal v súvislosti s tým, že s ohľadom na vek a status poškodenej, t. j. že sa jedná o osobu vyššieho veku a blízku osobu, neočakával z jej strany žiaden odpor, teda

obžalovaný 1) A. B.

- spoločným konaním neoprávnene vnikol do obydlija iného a čin spáchal voči chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku;

obžalovaný 2) A. H.

- spoločným konaním neoprávnene vnikol do obydlija iného;

- dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu a ktorého sa dopustil v úmysle prisvojiť si cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo; čím spáchali

obžalovaný 1) A. B.

- zločin porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona;

obžalovaný 2) A. H.

- prečin porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona;

- prečin krádež podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona,

všetko Trestného zákona účinného v čase skutku.

Za to sa boli odsúdení:

Obžalovaný 1) A. B.: Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušuje výrok č. 1 o treste týkajúci sa skutku č. 1 v rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/60/2017 - 273 zo dňa 28.06.2017, právoplatný dňa 28.06.2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo týmto zrušením, stratili podklad. Podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h), m) Trestného zákona, za použitia § 42 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, a taktiež § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona, na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný 2) A. H.: Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušuje výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/32/2022 - 549 zo dňa 08.02.2023, právoplatný čo do viny a trestu dňa 08.02.2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo týmto zrušením, stratili podklad. Podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) a § 37 písm. h) Trestného zákona, za použitia § 42 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1 Trestného zákona, na súhrnný a zároveň súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmienčne odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu podmienčného odsúdenia v trvaní 2 (dva) roky.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie prokurátor a obžalovaný A. B.. Obžalovaný podal odvolanie proti všetkým výrokom uvedeného rozsudku, ktoré sa ho týkajú a prokurátor podal odvolanie proti výroku o treste vo vzťahu k obžalovanému A. B., v jeho neprospech.

3. Obžalovaný v písomnom odôvodnení podaného odvolania zo dňa 15.01.2024, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu, uviedol tieto odvolacie námietky:

3.1. Hneď v úvode by sme radi upriamili pozornosť na sebakritický a zodpovedný prístup obvineného, ktorý bol súčinný a nápomocný od počiatku vyšetrovania. Uvedeným nastavením obžalovaného došlo k výraznému zjednodušeniu a zľahčeniu procesu vyšetrovania. Taktiež od začiatku úprimne deklaruje svoju ľútosť nad spáchaným skutkom, ktorý považuje za vlastnú hlúposť a nesprávne rozhodnutie, ktorý moment by mohol taktiež odôvodniť ústretovejší prístup k jeho posudzovaniu.

3.2. Hoci by sme neradi bagatelizovali skutok, ktorý tvorí obsah odsúdenia obžalovaného, vo všeobecnosti ide len o vstup na pozemok ktorý patrí jeho starej matke. Konanie, ktorého sa obžalovaný dopustil, bolo vyvolané osobnými tiesnivými pomermi a snahou o pokrytie vlastného živobytia. Osoba obžalovaného si všetky negatívne vplyvy ihneď po realizácii skutku uvedomila a plne chápe nesprávnosť už spomínaného konania. Súčasne je obžalovaný schopný plne vnímať svoje chybové rozhodnutie a v budúcnosti je schopný sa mu absolútne vyvarovať.

3.3. Vzhľadom na vyššie uvedenú citáciu Trestného zákona máme za preukázané, že pri ukladaní výšky trestu v tu prejednáwanej veci je nutné zohľadniť dĺžku doby, ktorá uplynula od spáchania skutku. Obžalovaný sa skutku dopustil dňa 31.07.2016 a teda pred viac ako siedmimi rokmi, v zmysle naplnenia všeobecnej požiadavky, aby trest nasledoval čo najrýchlejšie po spáchaní skutku je nutné konštatovať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže obžaloba bola podaná dňa 21.12.2016. Poukazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva by sme chceli uviesť že obdobie viac ako siedmich rokov ktoré uplynulo od spáchania skutku je neúmerne dlhá doba, keďže za neúmerne dlhú dobu je potrebné považovať obdobie 6 a viac rokov. V uvedenom smere považujeme za potrebné poukázať aj na nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 106/2011, ktorý vymedzuje, že neprimerané sprísňovanie trestnej represie, ktoré obvykle (pod vplyvom médií a vysokej miery punitivity obyvateľstva) predstavuje produkt emocionálnej a populistkej trestnej politiky, neprispieva k dosiahnutiu žiadneho pozitívneho výsledku v podobe zníženej kriminality, ale jeho jediným preukázateľným efektom sú chronicky preplnené väznice a rastúci index väzenskej populácie. Funkciou trestu preto nemá byť jeho neprimeraná individuálna represia a sankcionovanie páchatel'a za uplatňovanie procesných práv, ale trest má byť vyjadrením celospoločenskej potreby a nevyhnutnej represie páchatel'a. Nadväzujúc na myšlienkový odkaz tohto judikátu by sme radi poukázali aj na prostý princíp spravodlivosti. Osobne totiž máme za to, že trest v sadzbe 4 roky a 6 mesiacov je neprimerane prísny a nesúladný s cieľom a účelom trestania v trestnom práve. Preto by sme radi pre prípad nestotožnenia sa s naším výkladom právneho stavu dali do pozornosti aj vhodnosť aplikácie mimoriadnych inštitútov smerujúcich k zmierneniu následkov, ktoré nastanú pri rigidnom a formalistickom uplatnení noriem trestného práva.

3.4. Zároveň si dovoľujeme uviesť aj moment, že stará mama obžalovaného si už nepraje postih pre obžalovaných a na HP vzala späť svoj súhlas poškodenej s trestným stíhaním. Uvedené prehlásenie preto v intenciách § 211 a 212 TP je nutné považovať za späťvzatie súhlasu poškodeného s trestným stíhaním, ktoré je možné urobiť až kým sa odvolací súd neodoberie na záverečnú poradu. Trestný čin v podobe porušovania domovej slobody bol do okruhu taxatívnych činov vymedzených v § 211 TP doplnený až po spáchaní skutku. V predmetnej oblasti bolo produkované prechodné ustanovenie § 567p TP, ktoré viaže účinnosť tohto ustanovenia v časti porušovania domovej slobody až od 01.08.2019.

3.5. Hmotnoprávne ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. má vždy prednosť pred procesným ustanovením podľa 4 257 Tr. por. (teda rozhodne aj pred prechodnými ustanovením podľa § 569p - poznámka autora), nakoľko trestnosťou činu (v zmysle § 2 ods. 1 Tr. zák.) sa rozumie nielen ukladanie trestov, ale a to hlavne, možnosť uznať páchatel'a vinným. Pojem trestnosť činu zahŕňa všetky podmienky relevantné pre výrok o vine, t. j. trestnosť činu je dôsledkom trestnej zodpovednosti a nemôže byť obmedzovaná procesným inštitútom, priznania viny. Ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. je preto nutné aplikovať vždy, ak došlo pre obžalovaného k priaznivejšej zmene Trestného zákona a rozsudok súdu doposiaľ nenadobudol právoplatnosť vo všetkých jeho výrokoch. Ak následná zmena Trestného zákona mení podstatným spôsobom v prospech obžalovaného skutkovú podstatu trestného činu, ktorý sa mu kládol za vinu a ku ktorému obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine, potom musí odvolací súd zrušiť aj výrok o vine a za nezmeneného skutkového stavu uznať vinu obžalovaného už podľa Trestného zákona účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Musí tak urobiť aj v prípade, ak sa obžalovaný takejto zmeny vôbec nedomáha, respektíve, ak bolo podané odvolanie iba zo strany prokurátora. Ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. tvorí tzv. „Tvrdé“ jadro Trestného zákona a preto je nutné ho vždy rešpektovať, postupovať podľa neho a vychádzať z toho, že má prednosť pred procesným ustanovením podľa § 257 Tr. por.“ (KS Bratislava, sp. zn. 4To/36/2019).

3.6. Veríme, že na podklade všetkých prezentovaných skutočností dospeje súd k záveru o neprimeranej tvrdosti uloženého trestu pre obvineného a vzhľadom na prevalenciu jeho pozitívneho prístupu nájde súd priestor pre zmiernenie tejto hrozacej rigidity, ktorá by nastúpila pri formálnej aplikácii práva v našom prípade. Prístup prvostupňového súdu v ceste uplatnenia mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú hranicu preto hodnotíme pozitívne, ale veríme, že odvolací súd sa stotožní s našimi postulátmi a nájde priestor pre ďalšie zníženie trestu, ktorý bude lepšie zodpovedať pomerom tohto prípadu. Zároveň poukazujeme na existenciu okolností brániacej v možnosti pokračovať v trestnom stíhaní kvôli späťvzatiu súhlasu poškodenej s trestným stíhaním voči blízkej osobe A. B..

3.7. Navrhujeme preto odvolanie okresnej prokuratúry podľa § 319 zamietnuť. Následne podľa § 320 ods. 1 písm. c) s poukazom na § 9 ods. 1 písm. f) navrhujeme napadnutý rozsudok zrušiť a trestné stíhanie zastaviť. AK by bol odvolací súd názoru, že dôvod na zastavenie nie je prítomný, tak navrhujeme podľa § 321 ods. 1 písm. e) zrušiť výrok o treste a podľa § 322 ods. 3 uložiť nižší trest odňatia slobody.

4. Prokurátor odôvodnil podané odvolanie tým, že nie je možné súhlasiť s úvahami súdu o treste a jeho výmere podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, keďže nezohľadnil všetky okolnosti prejednávanej veci, charakter trestnej činnosti, osobu obžalovaného jeho pomery, účel trestu, atď.

4.1. Prokurátor vo svojom odvolaní ďalej uviedol: V predmetnej trestnej veci k aplikácii ustanovenia § 39 Trestného zákona okresný súd pristúpil z dôvodu času, ktorý už od skutku uplynul (viac ako 7 rokov). Vzhľadom na danú časovú okolnosť prípadu má súd za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre tohto obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj takýto trest kratšieho trvania (nezanedbateľný čas totiž na tohto obžalovaného vplývalo aj prebiehajúce trestné stíhanie). Súčasne však súd uviedol, že výraznejšie zníženie výmery nebolo možné, vzhľadom na osobu obžalovaného A. B., kedy najmä z odpisu registra trestov (viď záznamy č. 5 - 7) je zrejme, že úmyselnej trestnej činnosti sa dopúšťal kontinuálne počas nasledujúcich rokov po tu žalovanom skutku aj ďalej, pričom sa dopúšťal aj rôznych priestupkov (trest kratšieho trvania by tak podľa názoru súdu nemusel byť spôsobilý naplniť účel trestu podľa § 34 Trestného zákona, najmä pokiaľ ide o prevýchovu tohto obžalovaného). Podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona, pomery páchatel'a v spojení s ďalšími podmienkami (použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania), môžu odôvodňovať takýto postup, avšak mám za to, že v tomto konkrétnom prípade ho neodôvodňovali.

4.2. V danom prípade sa obvinený dopustil viacnásobnej závažnej trestnej činnosti, pretože pri ukladaní súhrmného trestu mu bol ukladaný trest za dva zločiny, a to jeden spáchaný aj voči jeho starej matke. Obvinený bol správne a zákonne uznaný vinným a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý však podľa názoru tunajšej prokuratúry nepostačuje na ochranu spoločnosti a nezahŕňa predpoklady naplniť účel trestu. Mimoriadne zníženie trestu je inštitút mimoriadny, výnimočný, ku ktorému môže súd pristúpiť len v osobitných prípadoch. Nie je to inštitút, ktorý možno aplikovať vždy pri zohľadnení časového aspektu stíhanej trestnej činnosti, od ktorej v danom prípade už uplynulo viac ako 7 rokov. Nestotožňujem sa s dôvodmi mimoriadneho zníženia trestu, ktoré ustálil okresný súd. Podstatné v konečnom dôsledku zostáva, že vo vzťahu k aplikácii § 39 Trestného zákona možno namietat', že konkrétny charakter súdom zistených okolností nebol taký, aby odôvodňoval zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Vzhľadom na uvedené, je namieste konštatovať, že použitie ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona bolo opreté iba o časový aspekt prejednávanej veci, pričom som toho názoru, že uvedené postupy nebol dôvodný.

4.3. Súd sa však pri určovaní výmery trestu dôsledne neriadil tými ustanoveniami Trestného zákona, ktoré hovoria o účele trestu a súd teda neuložil trest primeraný ani spravodlivý. Obzvlášť pritom poukazujem na tú skutočnosť, že obžalovaný sa kontinuálne dopúšťal trestnej činnosti, či už pred spáchaním žalovaného skutku ako aj po ňom, pričom ani uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody nevedli k jeho náprave. Vzhľadom na vyššie uvedené, najmä s poukazom na jeho predchádzajúci život i možnosti nápravy, ako i s poukazom na to, že trest mu je ukladaný za dva zločiny, mám za to, že už aj uloženie trestu na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, t. j. v trvaní 5 rokov a 4 mesiace je pre neho „odmenou“ (zákonnou), avšak ukládanie trestu pri jeho mimoriadnom znížení pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby sa javí vzhľadom na uvedené ako neprimerané. Preto uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov považujem za neprimeraný a mierny, ktorý trest rozhodne u osoby obžalovaného nenaplní účel individuálnej a generálnej prevencie. Z uvedených dôvodov preto navrhujem, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd s poukazom na ust. § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci sám rozhodol rozsudkom a uložil obžalovanému za spáchaný trestný čin primeraný a spravodlivý trest, a to trest odňatia slobody, ktorý bude uložený na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby.

5. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného uviedol, že poukazuje na novelizáciu Trestného zákona, ktorá zmenila trestné sadzby, pričom aktuálne je trestná sadzba v rozpätí 3-8 rokov. Rovnako sa zmenili ustanovenia Trestného zákona vo vzťahu k váženiu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a preto nie je teraz potreba teraz zvyšovať dolnú hranicu trestnej sadzby. Dôvody na mimoriadne zníženie trestu sú naďalej prítomné. Prokurátor navrhol rozhodnúť tak, ako je uvedené v písomnom odôvodnení odvolania, s tým že navrhuje, aby súd sám, bez použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona, v súlade s ustanovením § 2 ods. 1 TZ uložil obžalovanému primeraný trest. Obhajca navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť. Vzhľadom na späťvzatie súhlasu poškodenej navrhuje celé trestné konanie zastaviť a v prípade ak sa s týmto návrhom súd nestotožní, navrhuje, aby zrušil výrok o treste a obžalovanému uložil primeraný nižší trest.

6. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku:

(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

(2) Ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

7. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

8. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že vo vzťahu k odvolaniam obžalovaného a prokurátora nie je dôvod na ich zamietnutie v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolania podali obžalovaný a prokurátor ako oprávnené osoby, v zákonnej lehote a proti výrokom, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Po preskúmaní napadnutých výrokov a konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné.

K odvolaniu obžalovaného.

9. Obžalovaný podal v zákonnej lehote odvolanie proti výroku o vine aj o treste.

10. Nesprávnosť výroku o vine vyvodzuje obžalovaný z názoru, že celé trestné stíhanie voči nemu malo byť zastavené z dôvodu, že poškodená vzala späť svoj súhlas s jeho trestným stíhaním v zmysle ustanovení §§ 211 a 212 Trestného poriadku. Rovnaký názor prezentoval obžalovaný už v prvostupňovom konaní, pred vydaním napadnutého rozsudku, pričom prvostupňový súd sa s ním vyrovnal v odôvodnení napadnutého rozsudku, v časti, v ktorej sa zaoberal obranou obžalovaného.

11. Prvostupňový súd dospel k záveru, že pokiaľ v súčasnosti poškodená A. B., stará matka obžalovaného A. B. uvádza, že v zmysle § 211 Trestného poriadku nesúhlasí s trestným stíhaním obžalovaných, tak u obidvoch je dané vyhlásenie bez právnej relevancie. Pokiaľ ide o obžalovaného A. B., ktorému je poškodená starou mamou, ustanovenie § 211 Trestného poriadku v čase žalovaného skutku neobsahovalo v rámci výpočtu trestných činov, kde sa vyžaduje na trestné stíhanie súhlas poškodeného, aj trestný čin porušovanie domovej slobody podľa § 194 Trestného zákona - do daného výpočtu sa predmetný trestný čin doplnil (prostredníctvom zákona č. 214/2019 Z. z.) s účinnosťou od 01.08.2019, kedy v zmysle prechodného ustanovenia zakotveného v § 567p Trestného poriadku konanie začaté pred 01.08.2019, v ktorom bola podaná obžaloba alebo návrh dohody o vine a treste, sa dokončí podľa predpisov účinných do 31.07.2019; v tomto trestnom konaní bola obžaloba podaná v roku 2017. Vyjadrenie nesúhlasu s trestným stíhaním obžalovaných učené na hlavnom pojednávaní dňa 08.11.2023 zo strany poškodenej je tak bez právnej relevancie.

12. Právny názor prvostupňového súdu, ktorý je citovaný v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, považuje odvolací súd v celom rozsahu za správny a stotožňuje sa s ním.

13. Obžalovaný vo svojom odvolaní akcentuje nutnosť použiť ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, ktoré má podľa jeho názoru prednosť pred procesnými ustanoveniami teda aj pred ustanovením § 569p Trestného poriadku, (aj) ktorým prvostupňový súd odôvodňuje svoje rozhodnutie neakceptovať nesúhlas poškodenej s trestným stíhaním obžalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné v prejednávanej veci aplikáciou ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona navodiť právny stav, ktorý by bol v rozpore s ustanoveniami zákona číslo 214/2019 Z.z., konkrétne s článkom II, bod 32., podľa ktorého „konanie začaté pred 1. augustom 2019, v ktorom bola podaná obžaloba alebo návrh dohody o vine a treste, sa dokončí podľa predpisov účinných do 31. júla 2019.“ Aplikácia tohto zákonného ustanovenia jednoznačne znamená, že rozšírenie okruhu trestných činov, vo vzťahu ku ktorým je možné začať a už v yačatom trestnom konaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného (§ 211 ods. 1 Trestného poriadku), sa nevzťahuje na trestné konania, ktoré boli štádiu konania pred súdom začaté do 31. júla 2019. Preto ani zaradenie trestného činu podľa § 194 Trestného zákona do okruhu trestných činov vymedzených v ustanovení § 211 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré bolo vykonané zákonom číslo 214/2019 Z.z., konkrétne článkom II. bod 14., nemôže v prípade trestnej veci obžalovaného mať za následok povinnosť zastaviť trestné stíhanie obžalovaného pre nedostatok súhlasu zo strany poškodenej osoby. Ustanovenia § 211 a § 212 Trestného poriadku upravujú procesný postup, podmienky vykonávania trestného konania. Ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona naproti tomu rieši otázky posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Podmienky trestnosti činov sú uvedené v príslušných ustanoveniach Trestného zákona, nie Trestného poriadku. Nemožnosť začať trestné stíhanie alebo nemožnosť pokračovať v už začatom trestnom stíhaní z dôvodu uvedeného v ustanovení § 211 ods. 1 Trestného poriadku tak nemožno stotožňovať s podmienkami trestnosti činov v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona. Argumentáciu obžalovaného o nutnosti postupovať v rozpore s ustanovením § 567p Trestného poriadku, za použitia ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona, preto považuje odvolací súd za nesprávnu a nie je možné vyhovieť z návrhu na zastavenie trestného stíhania z dôvodu uvedeného v ustanovení § 9 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku.

14. Odvolanie obžalovaného vo vzťahu k výroku o vine vyhodnotil tunajší súd v celom rozsahu ako nedôvodné.

15. Odvolanie obžalovaného smerovalo aj proti výroku o treste, keď uložený trest považuje za neprimerane prísny. V tejto súvislosti poukazuje, že od začiatku deklaruje ľútosť nad spáchaným skutkom, išlo iba o vstup na pozemok, ktorý patrí jeho starej matke a rovnako poukazuje aj na dĺžku doby, ktorá uplynula od spáchania skutku. Obžalovaný tiež argumentuje zmenou Trestného zákona s účinnosťou od 06.08.2024, ktorá zmenila trestné sadzby v jeho prospech a ktorá rovnako zmenila povinnosť zohľadňovať pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, rovnako v jeho prospech.

16. Prvostupňový súd sa pri ukladaní trestu dopustil tej chyby, že ako priťažujúcu okolnosť obžalovanému zohľadnil to, že spáchal viac trestných činov podľa ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona. Súd obžalovanému ukladal trest odňatia slobody ako súhrnný, podľa ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona, podľa zásady na uloženie úhrnného trestu uvedenej v § 41 ods. 2 Trestného zákona. Aplikácia ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona, mala za následok, že horná hranica trestnej sadzby trestného činu, podľa ktorého súd obžalovanému ukladal súhrnný trest odňatia slobody (v tomto prípade § 212 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31.07.2019) sa zvýšila o jednu tretinu. Pokiaľ teda spáchanie dvoch trestných činov, za ktoré bol obžalovanému ukladaný jeden súhrnný trest, bolo dôvodom, že horná hranica trestnej sadzby bola zvýšená o jednu tretinu, nebolo možné túto skutočnosť (spáchanie viacerých trestných činov) opätovne posúdiť pri úprave trestnej sadby v neprospech obžalovaného, v podobe priznania mu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona.

17. Uvedená chyba má za následok potrebu zrušenia výroku o treste. Bez zohľadnenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona v znení účinnom do 05.08.2024, je pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa ustanovení §§ 36 a 37 Trestného zákona vyrovnaný a nevznikla potreba úpravy dolnej hranice trestnej sadzby trestného činu, podľa ktorého sa obžalovanému ukladá súhrnný trest, v zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 05.08.2024 tak, ako to urobil prvostupňový súd vo výroku o treste napadnutého rozsudku.

18. Preto odvolací súd z dôvodu uvedeného v ustanovení § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, zrušil výrok o treste u obžalovaného A. B.. Nakoľko boli splnené podmienky uvedené v paragrafe 322 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd sám rozhodol o treste pre obžalovaného, na podklade dokazovania, ktoré bolo v dostatočnom rozsahu vykonané v prvostupňovom konaní.

19. Prvostupňový súd pri ukladaní súhrnného trestu odňatia slobody, okrem vyššie uvedenej chyby, ktorá spočívala v nesprávnom použití priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, postupoval

správne, keď rozhodol o ukladaní trestu odňatia slobody a to trestu súhrnného, v zmysle ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona. Správne identifikoval zbiehajúcu sa trestnú činnosť, vo vzťahu, ku ktorej bolo potrebné zrušiť výrok o uloženom treste a nanovo uložiť jeden súhrnný trest odňatia slobody. Rovnako správne ustálil, že ustanovenie § 212 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31.07.2019, je ustanovením, ktorý sa vzťahuje na trestný čin zo zbiehajúcej sa trestnej činnosti najprísnejšie trestný. Pri správnom použití poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktorých pomerne vyrovnaný, ako aj pri správnom použití zásady na ukladanie súhrnného trestu, ktorá je uvedená v ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona, bola ustálená trestná sadzba, v rámci, ktorej bolo možné ukladať trest podľa ustanovenia § 212 ods. 4 Trestného zákona, na rozpätí 3 až 10 rokov. V rámci takto stanovenej trestnej sadzby rozhodol tunajší súd o uložení súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky. Pri výmere trestu súd vychádzal zo skutočností, že obžalovanému ukladá trest za spáchanie dvoch zločinov (podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31.07.2019 a podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona v aktuálnom znení), ďalej to, že obžalovaný pri spáchaní zločinu, za ktorý bol uznaný za vinného napadnutým rozsudkom, naplnil dva znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty uvedeného zločinu. Na druhej strane tiež súd zohľadnil skutočnosť, ktorú obžalovaný uvádza vo svojom odvolaní a ktorou je dĺžka doby, ktorá uplynula od spáchania skutku a ktorá v čase rozhodovania tunajšieho súdu dosahuje dĺžku viac ako 8 rokov. Pri zohľadnení všetkých týchto skutočností rozhodol súd o uložení súhrnného trestu odňatia slobody v dĺžke presahujúcej 1 rok dolnú hranicu trestnej sadzby, teda ide o trest, ktorý je uložený v dolnej polovici trestnej sadzby. Takto uložený trest primeraným spôsobom zohľadňuje jednak nebezpečnosť viacnásobnej trestnej činnosti obžalovaného a zároveň v jeho prospech zohľadňuje aj dĺžku trestného konania. Bez zohľadnenia dlhšej doby trvania trestného konania, by bolo potrebné uvažovať o uložení trestu odňatia slobody vo väčšej výmere, ktorá sa viac blíži k stredu zákonnej trestnej sadzby a to aj s poukazom na to, že obžalovaný bol už pred spáchaním aktuálne súdeného trestného činu, odsúdený za spáchanie iného úmyselného trestného činu a to v konaní Okresného súdu Galanta vedenom pod spisovou značkou OT/14/2016.

20. Na základe použitia iných hmotnoprávných ustanovení aké použil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, na základe ktorých tunajší súd ustálil inú, nižšiu dolnú hranicu trestnej sadzby, v rámci ktorej ukladá trest odňatia slobody, nebolo potrebné postupovať podľa ustanovenia § 39 Trestného zákona, pomocou ktorého prvostupňový súd zohľadňoval u obžalovaného dĺžku trestného konania. Tunajší súd tak ukladal obžalovanému trest odňatia slobody bez použitia ustanovení § 39 Trestného zákona.

21. Rozhodnutie o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody urobil prvostupňový súd správne a preto aj tunajší súd pri vydávaní vlastného rozhodnutia o treste pre obžalovaného, riadil sa rovnakými zisteniami a úvahami ako prvostupňový súd v napadnutom rozsudku.

22. K odvolacím námietkam obžalovaného, ktoré súvisia s nadobudnutím účinnosti zákona číslo č. 40/2024 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v znení uznesenia Ústavného súdu SR, uverejneného pod č. 41/2024 Z.z., tunajší súd uvádza nasledovne.

23. Novelizácia Trestného zákona sa nedotkla zmeny v trestnosti činu, za ktorý bol obžalovaný uznaný za vinného (§ 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona) a rovnako sa nedotkla dolnej ani hornej hranice trestnej sadzby, v rámci ktorej je možné uložiť trest odňatia slobody. Zmena Trestného zákona sa dotkla znenia § 38 Trestného zákona a bolo by ju možné zohľadniť v prípade, že by mal byť obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody, ktorého dolná hranica trestnej sadzby by bola upravovaná zmysle ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 05.08.2024. Nakoľko však tunajší súd zistil, že správny pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je v prípade obžalovaného vyrovnaný, neprichádza do úvahy úprava trestnej sadzby v zmysle ustanovení § 38 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 05.08.2024. Dolná hranica trestnej sadzby sa neupravuje a preto použitie Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 by nebolo pre obžalovaného priaznivejšie vo vzťahu výške trestu, ktorý súd mohol obžalovanému uložiť. Preto neprichádzalo do úvahy aplikovať ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona.

K odvolaniu prokurátora.

24. Odvolací súd považuje odvolanie prokurátora celom rozsahu za nedôvodné.

25. Prokurátor sa svojím odvolaním domáha, aby tunajší súd zrušil napadnutý výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený prvostupňovým súdom a sám mu uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, bez použitia § 39 Trestného zákona.

26. S poukazom na vyššie uvedené zistenia a právne závery, ktoré viedli tunajší súd k zrušeniu napadnutého rozsudku na základe odvolania podaného obžalovaným, bolo potrebné odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku. Tunajší súd dospel k záveru,

že obžalovanému má byť ukladaný trest odňatia slobody v trestnej sadzbe, ktorej dolná hranica nie je zvýšená, čo je v rozpore s názorom prokurátora. Pokiaľ teda odvolací súd dospel k záveru, že obžalovanému je namieste ukladať trest odňatia slobody pri dolnej hranici nezvýšenej trestnej sadzby, vo výmere 4 roky, nemohol sa stotožniť s názorom prokurátora, že je mu potrebné ukladať trest odňatia slobody v dĺžke presahujúcej 5 rokov a 4 mesiace, ktorá by predstavovala výmeru uvedenú v § 212 ods. 4 Trestného zákona, upravenú podľa ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 05.08.2024.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.